

[Niels Helveg Petersen.]

kommer til at medføre, at § 24-virksomhederne får en anden prisudvikling, end vi hidtil har kendt, fordi det fundamentale forhold, at deres priser skal godkendes, jo fortsat består.

Med hensyn til landbrugets hjemmemarkedsordninger og beregningen af hjemmemarkedspriserne så bringes de nu ind under kalkulationsreglen, og der bliver derfor fuld ligestilling ved beregning af landbrugspriserne med, hvad der gælder for det øvrige erhvervsliv. Der er ikke de store praktiske konsekvenser af dette. Under de forudsætninger, som er stillet op, bl. a. denne beregning med ca. 2/3 til fremmed arbejdskraft, vil resultatet rent prismæssigt for forbrugerne ikke blive forskelligt fra, hvad den hidtidige lovgivning ville have ført til. Så stærkt er det vel knap udtrykt, men man siger fra handelsministeriets side i det notat, vi har fået, at der vil ikke være forskel efter det, man i øjeblikket kan skønne, på de forhøjelser, som mæglingsskitsen ville føre til, og de forhøjelser, som anvendelse af kalkulationsreglerne ville føre til, og det må vel egentlig siges at være rimeligt at sikre, at der er en sådan ensartethed, fordi der sidste år blev indgået en særlig aftale med landbruget.

Jeg har ikke yderligere bemærkninger til fru Lis Groes. Jeg skal blot slutte med at sige, at jeg på mit partis vegne kan anbefale ændringsforslagene stillet af handelsministeren og tiltrådt af et flertal eller af udvalget.

Ømann: Ja, det var jo det første tilløb til noget, der lignede begejstring for dette lovforslag. Det er egentlig ejendommeligt, at det skal komme fra radikal side. Ellers må man vel sige, at de øvrige borgerlige taler kan sammenfattes på den måde, at det var et skrig til vennerne i erhvervslivet: hold ud venner, vi vil det gode! Det er jo et spørgsmål, hvor meget et sådant opråb vækker gehør. Hr. Hans Kjær sagde, at dette lovforslag var et nødvendigt, men ikke behægeligt led i bestræbelserne for at sanere økono-

mien, og det bliver hverken behageligt for monopoltilsynet eller for erhvervslivet. Denne bedømmelse var et noget mildt ekko af den karakteristik, som de fremmødte erhvervsorganisationer gav af regeringens økonomiske politik i almindelighed og af dette lovforslag i særdeleshed.

Hr. Jens Peter Jensen (Sorø amt) var så led ved denne affære, at han valgte at tale om morgendagens tekst, perspektivplanen.

Der var lange drøftelser, og der var mange diskussioner, og der kom også mange ændringsforslag ud af det — hvilket er udtryk for regeringens betænkeligheder — men det er alligevel ikke lykkedes at forme en lovgivning ud af dette, som kunne blot tilnærmelsesvis fremme det angivne formål, nemlig at virke til stabilitet i prisniveauet.

Hvad ligger der i stabilitet i prisniveauet? Ja, det er det, som dette lovforslag aldeles er gået fejl af. Priser må være indbyrdes bevægelige, nogle priser må stige på grund af omkostningerne. Skal niveauet derfor være stabilt, ja, så forudsættes det, at andre priser sættes ned med baggrund i forøget effektivitet, og det sidste er jo ikke et forhold, som dette lovforslag fremmer. Her hænger man altså enkelte priser og enkelte brancher op på en fra fortiden arvet pris-knag. Det er en rigorisme, som man ikke kan forvente at det økonomiske liv skal kunne honorere.

Men lad os nu begynde fra begyndelsen af med de punkter, som har vakt særlig diskussion under udvalgsarbejdet. Her støder vi først på prisfastsættelsen over for kommunerne og de koncessionerede virksomheder. Det lyder jo smukt med, at det er de offentlige virksomheder, der skal gå i spidsen ved at være tilbageholdende med takster, og det samme skal altså de koncessionerede selskaber, men der er en bagside af medaljen. For det første administrative besværligheder for kommunerne ved at fastholde denne takstpolitik. For det andet tvinger man kommunerne til at ændre deres budgetteringsforudsætninger. Hovedsagen er vel, at man vil bære en sten til den selvfinansieringsbyrde,